

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-168-01

Druk nr 119
Warszawa, 4 grudnia 2001 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o zmianie ustawy o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz o zmianie innych ustaw.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Infrastruktury.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

USTAWA
z dnia
o zmianie ustawy o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego
transportu zbiorowego oraz o zmianie innych ustaw.

Art. 1.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 40, poz. 150, Nr 80, poz. 368 i Nr 113, poz. 547, z 1995 r. Nr 50, poz. 261, z 1996 r. Nr 100, poz. 460, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 oraz z 2001 r. Nr 111, poz. 1194) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:

„o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.”;

2) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustawa reguluje uprawnienia do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w regularnych przewozach osób, wykonywanych przez uprawnionych przewoźników kolejowych i autobusowych.”;

3) po art. 1 dodaje się art. 1a i 1 b w brzmieniu:

„Art. 1a . 1. Uprawnienia do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego przysługują wyłącznie w 2 klasie pociągów i nie są uwzględniane przy pobieraniu należności za przejazd w 1 klasie.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o osobach niezdolnych do samodzielnej egzystencji - należy przez to rozumieć osoby całkowicie niezdolne do pracy i do samodzielnej egzystencji w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo posiadające znaczny stopień niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, bądź inwalidów I grupy, jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidów nie utraciło mocy.

Art. 1b. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) osób, którym jednostki sektora rządowego i samorządowego oraz podmioty i instytucje spoza sektora publicznego wykupiły od przewoźnika legitymacje i bilety uprawniające do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów,
- 2) osób, którym przewoźnik przyznał, w ramach własnej strategii handlowej, ulgi i zniżki taryfowe o charakterze komercyjnym,
- 3) pracowników firm przewozowych kolejowych i autobusowych, emerytów, rencistów tych firm i najbliższych członków ich rodzin,
- 4) pracowników przewoźników kolejowych odbywających służbowe przejazdy na podstawie zezwoleń, o których mowa w odrębnych przepisach, uprawniających do służbowego przebywania podczas jazdy w kabinach podróжных pojazdów trakcyjnych nie przeznaczonych dla podróжных,
- 5) pasażerów odbywających podróż pociągami kwalifikowanymi w komunikacji krajowej i międzynarodowej,
- 6) pasażerów w komunikacji autobusowej przyspieszonej i pospiesznej.

2. Wielkość ulg i zniżek taryfowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie może wynosić 78% i 37%, stanowić wielokrotności tych liczb oraz nie może być przez nie podzielna.”;

4) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. 1. Do ulgi 100% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych, są uprawnione następujące osoby:

- 1) dzieci w wieku do 4 lat,
- 2) umundurowani funkcjonariusze Straży Granicznej w czasie wykonywania czynności służbowych, związanych z ochroną granicy państwowej, a także w czasie konwojowania osób zatrzymanych, służby patrolowej oraz wykonywania czynności związanych z kontrolą ruchu granicznego,
- 3) funkcjonariusze celni w czasie wykonywania czynności służbowych kontroli celnej w ruchu granicznym,
- 4) umundurowani funkcjonariusze policji w czasie konwojowania osób zatrzymanych lub chronionego mienia, przewożenia poczty specjalnej, służby patrolowej oraz udzielania pomocy lub asystowania przy czynnościach organów egzekucyjnych,

- 5) żołnierze Żandarmerii Wojskowej oraz wojskowych organów porządkowych wykonujący czynności urzędowe patrolowania i inne czynności służbowe w środkach transportu zbiorowego.
2. Do ulgi 100% przy przejazdach środkami publicznego transportu autobusowego na podstawie biletów jednorazowych, są uprawnione osoby wymienione w ust. 1 pkt 1.
3. Do ulgi 78% przy przejazdach środkami publicznego transportu autobusowego, na podstawie biletów jednorazowych, są uprawnione osoby wymienione w ust.1 pkt 2-5.
4. Do ulgi 78% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych oraz autobusowego, na podstawie biletów jednorazowych, są uprawnione następujące osoby:
- 1) przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobie niewidomej lub ociemniałej albo osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji,
  - 2) jedno z rodziców lub opiekun towarzyszący dzieciom i młodzieży dotkniętej inwalidztwem lub niepełnosprawnej; uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej i z powrotem,
  - 3) żołnierze odbywający niezawodową służbę wojskową, z wyjątkiem służby okresowej i nadterminowej oraz osoby spełniające obowiązek tej służby w formach równorzędnych.
5. Do ulgi 78% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych oraz autobusowego, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych, są uprawnione dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne; uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu

opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej i z powrotem.”;

5) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Do dwóch przejazdów w ciągu roku z ulgą 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pociągach pospiesznych i ekspresowych uprawnieni są emeryci i renciści oraz ich współmałżonkowie, na których pobierane są dodatki rodzinne.”;

6) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4 1. Do ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pociągach pospiesznych oraz autobusowego, na podstawie biletów jednorazowych, są uprawnione następujące osoby:

- 1) dzieci w wieku powyżej 4 lat, do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) niezdolne do samodzielnej egzystencji.

2. Do ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pociągach pospiesznych oraz autobusowego, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych, są uprawnione osoby niewidome lub ociemniałe.

3. Do ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego, na podstawie biletów jednorazowych, są uprawnione następujące osoby:

- 1) dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej – publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia,
- 2) studenci do ukończenia 26 roku życia.

4. Do ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, na podstawie biletów jednorazowych, są uprawnione następujące osoby:

- 1) nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych – publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych,

2) nauczyciele akademicy.

5. Do ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, na podstawie imiennych biletów miesięcznych, z miejsca zamieszkania do szkoły, szkoły wyższej i z powrotem uprawnione są osoby wymienione w ust. 3 i 4.”;

7) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5 Do ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego, z miejsca zamieszkania do szkoły, szkoły wyższej i z powrotem, na podstawie biletów imiennych miesięcznych szkolnych, są uprawnione następujące osoby:

- 1) dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej - publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia,
- 2) studenci do ukończenia 26 roku życia,
- 3) nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych – publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych,
- 4) nauczyciele akademicy.”;

8) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Minister właściwy do spraw transportu określa, w drodze rozporządzenia, rodzaje dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, ust. 2, ust. 4 pkt 1 i 2, ust. 5 oraz art. 3-5

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrem właściwym do spraw transportu określa, w drodze rozporządzenia, rodzaje dokumentów poświadczających uprawnienie do korzystania z ulgowych przejazdów osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2-5, ust. 3 oraz ust. 4 pkt 3.”.

9) w art. 7 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepis ust. 1 nie dotyczy osób, których uprawnienia do bezpłatnych albo ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego reguluje:

- 1) ustawa z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1983 r. Nr 13, poz. 68, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 36, poz. 206, z 1991 r. Nr 104, poz. 450, z 1992 r. Nr 21, poz. 84, z 1993 r. Nr 129, poz. 602, z 1994 r. Nr 10, poz. 37, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, Nr 138, poz. 681 i Nr 141, poz. 692, z 1996 r. Nr 136, poz. 636, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118),
- 2) ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 1997 r. Nr 142, poz. 950, z 1998 r. Nr 37, poz. 204, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360 i Nr 77, poz. 862, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070),
- 3) ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. Nr 73, poz. 350 i Nr 137, poz. 638, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 121, poz. 770 i Nr 160, poz. 1080, z 1998 r. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 52, poz. 527 i 528, z 2000 r. Nr 6, poz. 69 oraz z 2001 r. Nr 94, poz. 1032).”;

10) skreśla się art. 8;

11) w art. 8a w ust. 1 skreśla się wyrazy „bezpłatnych lub”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1983 r. Nr 13, poz. 68, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 36, poz. 206, z 1991 r. Nr 104, poz. 450, z 1992 r. Nr 21, poz. 84, z 1993 r. Nr 129, poz. 602, z 1994 r. Nr 10, poz. 37, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, Nr 138, poz. 681 i Nr 141, poz. 692, z 1996 r. Nr 136, poz. 636, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118) art. 16 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 16. 1. Inwalidzie wojennemu przysługuje prawo do bezpłatnych przejazdów tramwajami i autobusami (trolejbusami) komunikacji miejskiej, bez względu na miejsce zamieszkania.
2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje także przewodnikowi towarzyszącemu inwalidzie wojennemu zaliczonemu do I grupy inwalidów.
  3. Inwalidzie wojennemu przysługuje prawo do ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych oraz autobusowego w komunikacji zwykłej, z zastrzeżeniem ust. 4.
  4. Inwalidzie wojennemu zaliczonemu do I grupy inwalidów przysługuje prawo do ulgi 78% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych oraz autobusowego w komunikacji zwykłej.

5. Do ulgi w wysokości 78% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych oraz autobusowego w komunikacji zwykłej uprawniony jest przewodnik towarzyszący w podróży inwalidzie wojennemu zaliczonemu do I grupy inwalidów.”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego powojennego (Dz. U. z 1997 r. Nr 142, poz. 950, z 1998 r. Nr 37, poz. 204, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360 i Nr 77, poz. 862, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070) w art. 20 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ulga w wysokości 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych oraz autobusowego w komunikacji zwykłej,”.

Art. 4.

W ustawie z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314, z 1994 r. Nr 1, poz. 3 Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509 i Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 5, poz. 34 i Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 Nr 96 poz. 590, Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 50, poz. 310, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1115 i 1118, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1314 oraz z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 103, poz. 1129, Nr 111, poz. 1193 i 1194 i Nr 126, poz. 1383) art. 153 otrzymuje brzmienie:

„Art. 153. Studentom przysługuje prawo do korzystania z 50% ulgi w opłatach za przejazdy środkami komunikacji miejskiej.”

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

Uzasadnienie

Zgodnie z obecnie obowiązującymi regulacjami prawnymi ulgi ustawowe w transporcie kolejowym pokrywane są dotacją przedmiotową, której stawki corocznie określa Minister Finansów w drodze rozporządzenia. Natomiast w zakresie finansowania ulg ustawowych w transporcie autobusowym, przewoźnicy mają obowiązek honorowania bezpłatnych i ulgowych przejazdów osób do tego uprawnionych, zaś budżet państwa zobowiązany jest do uzupełniania przewoźnikom ubytku wpływów z tytułu sprzedaży bezpłatnych i ulgowych biletów. Tak więc aktualny system finansowania ulg sprawia, że budżet państwa zobligowany jest do zapłaty za rachunki przedstawiane przez przewoźników autobusowych bez możliwości ich weryfikacji. Ponadto w trakcie roku budżetowego przewoźnicy mogą dowolnie podnosić ceny biletów co automatycznie zwiększa wydatki budżetowe.

Realizacja tych dopłat napotyka od 1999 r. na trudności, co jest spowodowane powstawaniem coraz wyższych zaległości budżetu państwa z tego tytułu. Wskazać należy, iż zapotrzebowanie na dopłaty ma charakter wręcz skokowy. Ponad trzykrotny wzrost wydatków budżetowych w latach 1999 - 2001 nie tylko nie zahamował zjawiska powstających zaległości dla przewoźników autobusowych, ale zwiększyły się one ponad dwukrotnie, by osiągnąć w roku bieżącym szacunkową kwotę 261,9 mln zł.

Proponowana zmiana ustawy o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego ma na celu ograniczenie stwierdzonych w wyniku kontroli nadużyć oraz ograniczenie wydatków budżetowych w zakresie finansowania ulg ustawowych rzędu 250 mln zł.

W projekcie ustawy dokonano także niezbędnych zmian w przepisach innych ustaw (art. 2-4). Ponadto projekt dostosowuje przepisy do zmian organizacyjnych u przewoźników, w tym szczególnie Polskich Kolei Państwowych S.A.

Wskazać należy, że proponowane przepisy nie ograniczają kręgu osób uprawnionych do ulg.

Zasadnicza zmiana ustawy polega na tym, że, dla większości uprawnionych do ustawowych ulg, w miejsce dotychczasowych biletów z ulgą 100% i 50% wprowadza się bilety z ulgami 78% i 37%, z wyjątkiem ulg dla dzieci do lat 4.

Ze względu na specyfikę pracy służb mundurowych, w celu umożliwienia bezpiecznego wykonywania przez nie czynności służbowych pozostawiono im ulgę 100%. Natomiast dla uprawnionego dotychczas do ulgi 50% żołnierza odbywającego niezawodową służbę wojskową, z wyjątkiem służby okresowej i nadterminowej oraz osób spełniających obowiązek tej służby w formach równorzędnych – uprawnienie zwiększono do 78%. Zmiana ta zmniejszy wydatki finansowe z części Ministra Obrony Narodowej.

Obecnie głównym źródłem nadużyć jest sprzedaż biletów z ulgą 100%. W przewozach kolejowych nie są one w żaden sposób rejestrowane, nie ma zatem ewidencji tych przejazdów. W transporcie autobusowym przewoźnik, wystawiając uprawnionemu bilet z ulgą 100%, otrzymuje dotację budżetową stanowiącą równowartość ceny biletu, nie ponosząc dodatkowych kosztów z tego tytułu. Sprzyja to potencjalnym nadużyciom polegającym na drukowaniu dodatkowych biletów, a tym samym domaganiu się dotacji budżetowej z tego tytułu.

Przy zastąpieniu uprawnienia do ulgi 100% choćby symboliczną odpłatnością, przewoźnik, wydając bilet, będzie zobligowany do wprowadzenia kwoty pobranej za bilet do kasy oraz do odprowadzenia podatku VAT od ceny sprzedanego biletu.

Kolejna zmiana zawarta w projekcie polega na tym, że ulgi wprowadzone przez przewoźników nie mogą pokrywać się ani stanowić wielokrotności ulg ustawowych.

Przewoźnicy autobusowi mają obowiązek stosowania kas rejestrujących, na których ewidencjonowane są zarówno ulgi komercyjne jak również ustawowe. Wprowadzenie tych zmian wyeliminuje możliwość domagania się dotacji do stosowanych przez przewoźników ulg komercyjnych, a także uniemożliwi drukowanie w miejsce pełnopłatnego biletu nie podlegającego dotowaniu dwóch biletów ulgowych.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**
Danuta Hübner

Sekr.Min. DH/2029 / 2001 /DPE- rj

Warszawa, 26/11 2001r.

Pan
Aleksander Proksa
p.o. Sekretarza Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy zmieniającej ustawę o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedstawionym projektem ustawy zmieniającej ustawę o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (pismo nr RM-10-168-01, Nowy tekst), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Projektowana ustawa nowelizuje postanowienia ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. Projektowana ustawa reguluje kwestie uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego, m.in. dzieci w wieku do lat czterech, młodzieży niepełnosprawnej, inwalidów i osób niepełnosprawnych.
- II. Zgodnie z art. 39 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską, swobodny przepływ pracowników oznacza zniesienie, wobec pracowników Państw Członkowskich Unii Europejskiej, wszelkiej dyskryminacji ze względu na obywatelstwo w dziedzinie zatrudnienia, płacy oraz innych warunków pracy.

Zasada niedyskryminacji w zakresie swobody przemieszczania się pracowników, została rozwinęta postanowieniami Rozporządzenia Rady Nr 1612/68/EWG z 15 października 1968 r. w sprawie swobody przemieszczania się pracowników na obszarze Wspólnoty. Zgodnie z art. 7 § 2 Rozporządzenia Rady 1612/68/EWG pracownik migrujący ma prawo do równego traktowania w zakresie ułatwień socjalnych (korzyści socjalnych). Pojęcie „korzyści socjalne” Europejski Trybunał Sprawiedliwości interpretuje bardzo szeroko. Obejmują one wszelkie korzyści i ulgi socjalne, bez względu na to, czy są one powiązane z umową o pracę, czy też nie, a które są powszechnie przyznawane pracownikom krajowym (orzeczenie ETS z dnia 17 kwietnia 1986 r. w sprawie nr 59/85 *State of Netherlands p. A.F.Reed*).

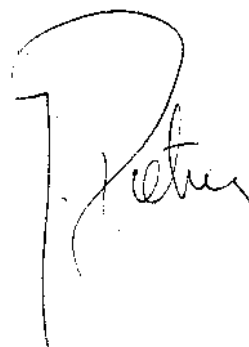
Trybunał Sprawiedliwości zaliczył do nich m.in. środki mające na celu rehabilitację inwalidów, o ile dotyczą one pracowników (orzeczenie ETS z dnia 11 kwietnia 1973 r. w sprawie nr 76/72 *Michael p. Fonds national de reclassements de handicapés*); zniżkowe bilety kolejowe dla rodzin wielodzietnych (orzeczenie ETS z dnia 30 września 1975 r. w sprawie nr 32/75 *A. Christini p. Societe Nationale des Chemins de Fer Français*); świadczenia dla dorosłego inwalidy z innego państwa członkowskiego, który nie pracował w danym państwie członkowskim, ale który w nim stale przebywa, będąc na utrzymaniu ojca – pracownika zatrudnionego w tym państwie (orzeczenie ETS z dnia 16 grudnia 1976 r. w sprawie nr 63/76 *V. Inzirillo p. Caisse d'Allocations Familiales de l'Arrondissement de Lyon*).

Zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 1987 r. w sprawie 316/85 *Centre public d'aide sociale de Courcelles p. Marie-Christine Lebon*, członkowie rodziny pracownika migrującego posiadają uprawnienie do korzystania z ulg socjalnych na tych samych zasadach co obywatele państwa przyjmującego. Pomoc dla dzieci pracowników migrujących, w zakresie utrzymania i kształcenia z zamiarem ukończenia nauki na poziomie średnim i wyższym stanowi również korzyść socjalną, do której pracownicy migrujący mają prawo na tych samych warunkach, jak pracownicy krajowi.

- III. Projektowana nowelizacja ustawy o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, nie wprowadzając żadnych postanowień dyskryminujących podmioty pochodzące z państw członkowskich Unii Europejskiej, jest zgodna z art. 7 § 2 Rozporządzenia Rady Nr 1612/68/EWG.

IV. W konkluzji stwierdzam, że przedstawiony projekt ustawy zmieniającej ustawę o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Marek Belka
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Finansów

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 4 grudnia 2001 r.

Cena - 0,13 zł + 22% VAT

